

Turinys

Ižanga 7

I.

ŠVIETIMO TEORINĖ DIMENSIJA 11

1. Platonas: Lavinimas kaip viso žmogaus keitimas 13
2. Pestalozzi: Dorybingas žmogus kaip savo paties kūrinys 15
3. Humboldtas: Pasaulis kaip mokomoji medžiaga 18
4. Schleiermacheris: Lavinimas kaip individo ir visuomenės sąveika 21
5. Hegelis: Lavinimas kaip įgimto neigimas 23
6. Istorinės medžiagos analizė 26

II.

ANTROPOLOGINĖ DIMENSIJA 35

1. Antropologinė problema 36
2. Kalba ir žmogus 44
3. Istorinės medžiagos analizė 55
4. Laikas ir žmogus 62
5. Pirmapradis aktyvumas ir spontaniškumas 70
6. Imlumas ir mokslumas 78

III.

SOCIALINĖ IR POLITINĖ DIMENSIJA 85

1. Žmogus kaip socialinė būtybė 86
2. Socialinė kaita 92
3. Visuomeninis ar privatus ugdymas 97
4. Politinis aspektas 106
5. Socialinis aspektas 113

IV.

MOKYMOSI DIMENSIJA 119

1. Aristotelis: mokymasis kaip procesas 122
2. Žmogaus pasaulėvaizdžio aparatas 128
3. Piaget: mokymasis ir vystymasis 132
4. Individualus mokymosi aspektas 140

Paiškinimai 144

Bibliografija 153

Naudota literatūra 155

Pavardžių rodyklė 158